

Högskolan i Halmstad
Sektion för Hälsa och Samhälle
Statsvetenskapliga program 61-90 hp
Kandidat uppsats 15hp
vårtermin 2011

Arkivex

KDP & PUK

En idéanalys av två kurdiska partiers ideologier

Av: Dindar Suleiman
Handledare: Ulf Petäjä

Abstrakt.

I den kurdiska delen i Irak finns det två stora partier som alltid har varit i konflikt med varandra men som kan träffas under samma tak som socialdemokraterna i Sverige med socialismen som ideologi. Syftet med denna undersökning är att testa ideologier för de politiska partierna som jag granskar, nämligen Kurdistan Parti Demokrati (KDP) samt Patriotiska Unionen i Kurdistan (PUK). I denna undersökning har jag använt mig av respektive partiprogram som material. Detta för att kunna komma fram till deras ideologiska grund samt att utforska deras likheter och skillnader. Teori som används i denna undersökning är de olika kriterierna för ideologin. De kriterier som en ideologi måste ha svar på är *förklaring, värdering, identifikation, program, människans natur* och *frihet*. Genom att ha analyserat KDPs och PUKs partiprogram med teorin som glasögon har jag kommit fram till att dessa två politiska partier har mer likheter än skillnader. Båda partierna förklarar sig under den socialistiska ideologin. De skillnader som kan återfinnas är att KDP kan även röra sig åt konservatismen och nationalismen till viss grad.

Nyckelord: Idéanalys, KDP, PUK, ideologi.

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	1
1.1. Problemområdet.....	1
1.2. Disposition.....	2
1.3. Syfte.....	3
1.4. Frågeställning.....	3
1.5. Partiernas bakgrund.....	3
2. Teori.....	5
2.1. Inledning.....	5
2.2. Socialismen.....	8
2.3. Liberalismen.....	9
2.4. Konservatism.....	11
2.5. Nationalism.....	12
2.6. Sammanfattning av ideologier.....	14
2.7. Tidigare forskning.....	14
3. Metod och Material.....	16
3.1. Metod.....	16
3.2. Material.....	18
3.3. Urval.....	19
3.4. Validitet och Reliabilitet.....	20
4. Analys.....	21
4.1. Analys av KDP.....	21
4.2. Analys av PUK.....	27
4.3. Likheter och skillnader.....	32
5. Resultat.....	34
6. Slutsatser och diskussion.....	37
Källförteckning.....	39

Litteratur	39
Elektroniska källor	39
Partiprogram	40

Tabellförteckning

Tabell 1: ideologierna utifrån Ball & Dagger ideologi princip, samt nationalismens syn.....	14
Tabell 2: politiska ideologiers placering i höger, vänsterskalan.....	21
Tabell 3: Partiernas respektive syn på olika demissioner i Ball & Dagger teori om ideologi..	27
Tabell 4: Partiernas ideologier.....	27

1. Inledning.

1.1. Problemområdet.

Världen folkligaste nation utan ett eget land, så framställs kurder, Kurdistan och dess identitet av bland annat den svenske samhälls debattören med kurdiskt påbrå Kurdo Baksi. I och med att kurderna inte har ett eget land och har bekämpats av många olika länder finns det ett utspridd kurdisk diaspora. I nästan varje land som finns i världen finns det ett antal kurder, vilket har lett till en organisering bland kurderna i exil. Även i Sverige finns det kurder i stort utsträckning. Kurderna har mer eller mindre organiserat sig och ingått i diverse organisationer i exil. En av dessa organisationer är den i socialdemokratiska partiets etablerade organisation ”kurdiska socialdemokrater”.

I denna organisation kan man träffa kurder från olika delar i den uppdelade Kurdistan som utfördes av brittiska kejsarriket efter första världskriget 1920 mellan Iran, Irak, Turkiet samt Syrien. Dessa kurder som befinner sig under det socialdemokratiska taket kan både vara från ett politisk bunden parti och/eller som partipolitisk oberoende. Det utförs olika uppgifter i denna organisation. Man försöker att skapa relation mellan partiet och partier som finns i deras hemland men också ta hand om frågor kopplade till det kurdiska folket som bor här i Sverige. Det intressanta är att anhängare från de största politiska partierna i den Irakiska delen nämligen KDP (*Kurdistans demokratiska parti*) samt PUK (*Patriotiska unionen i Kurdistan*) befinner sig under det kurdiska socialdemokratiska taket. Detta ämne väckte min nyfikenhet eftersom dessa två partier alltid har varit i kontrast till varandra. De har alltid sökt efter mer röster, anhängare samt makt över olika områden i den kurdiska autonoma delen i Irak.

År 1992 hölls lokalval och en kurdisk koalitionsregering (Kurdistan Regional Government, KRG) bildades bestående av de två största kurdiska partierna, Kurdistan Demokratisk Parti (KDP), och Patriotiska Unionen i Kurdistan (PUK). KDP fick 45 % av röster och PUK fick 43,6 procent. 100 mandat delades lika mellan de två partier medan fem platser reserverade för den kristna minoriteten (fyra till Assyriska demokratiska rörelsen och ett till Kurdistans kristna enhetsparti). KDP har mer väljare bland de badini talande kurderna bosatta i gränsen till Turkiet medan PUKs väljare återfinns bland sorani talande kurder i områden gränsade till Iran (Karlsson 2008: 137ff).

Dessa två partier reagerade vart för sig från sina egna sidor, och korrruptionen ledde till att konflikter startades mellan dessa två partier. Ett exempel som brukar tas upp i sammanhanget var att stadsförvaltningen hade i början 700 bilar i tjänsten men till slut var det bara 92 av de kvar, alla andra bilar hade sålts av korrupta tjänstemän. Man satsade på att ta vara på sina tullar, KDP tog över tullen mellan Irak och Turkiet som gick direkt till deras egen partikassa, medan PUK tog över Iran, Irak gränsen och allt pengar gick till deras egen kassa (Karlsson 2008: 148ff)

I maj 1994 bröt ut en öppen konflikt mellan dessa två partier, samtidigt som ledde detta till beväpnade incidenter. 1995 lyckades USA få de två partierna att ingå en vapenvila men striderna börjad bryta ut på nytt. Slutet av augusti 1996 tog KDP hjälp av Saddams regim med vapen och erövrade Talabani högborg Sulaimaniya (det är en stat som ligger nära Irans gräns). Samtidigt som Talabani (PUK) tog hjälp av Irans regering för att ta tillbaka det som var förlorat. Talabani lyckades ta tillbaka Sulaimaniya redan i oktober efter en snabb omgruppering.

KDP allierade sig med Turkiet för att slå tillbaka den terrorist stämplade kurdiska motståndsrörelsen PKK, som hade anskaffat sig nya gömställen för att föra sin kamp mot den turkiska militären inom den irakisk kurdiska gränsen. Oktober 1997 såg PUK en möjlighet att slå ner KDP vid iranska gränsen. KDP tog hjälp av den turkiska militären och kunde med hjälp av turkiska flygstöd slå tillbaka Talabanis styrkor. 1998 samlades både Barzani och Talabani i Washington för att skriva under en gemensam kommuniké för att uppnå en försoning att lösa sina interna konflikter på fredlig väg (Macdowall 2004: 387ff).

Kan det vara så att dessa två partier har samma ideologi som det socialdemokratiska partiet nämligen socialismen? Eller kanske är det så att de har skilda ideologier och konflikterna mellan partierna är ideologikonflikter/ideologikrig. I denna studie kommer jag att rikta min undersökning på de två olika partiers ideologi inom den kurdiska regionala regeringen i Irak.

1.2. Disposition.

I kapitel 1 har jag framställt problemområdet och kommer hädan efter att beskriva undersökningens syftet och frågeställningar. I det näst kommande kapitlet kommer jag att framställa den teoretiska grunden för min studie. Jag kommer att även diskutera kort kring tidigare forskning inom området. Kapitel 3 kommer att bestå av en metod och material kapitel, där jag

framhäver tillvägagångssättet, materialet, urval samt en diskussion kring studiens validitet och reliabilitet. I kapitel 4 kommer jag att påbörja analyseringen av de partiprogram som erhåller som material samt granskas utifrån de ideologier som jag använder. Kapitel därpå kommer att vara ett resultatkapitel. I den sista kapitel avslutar jag med de slutsatser som kan dras av undersökningen samt en diskussion kring kommande studier om fördjupande undersökningar som kan göras om ämnet i framtiden.

1.3. Syfte.

Syftet med denna studie är att ta reda på vilken/vilka ideologier PUK respektive KDP har utifrån deras partiprogram.

1.4. Frågeställning.

- Vilka likheter respektive skillnader kan återfinnas mellan KDP samt PUK?
 - Vilken/vilka ideologier kan KDP relateras till utifrån deras partiprogram?
 - Vilken/vilka ideologier kan PUK relateras till utifrån deras partiprogram?

1.5. Partiernas bakgrund.

Uppkomsten av dessa två partier har olika historier och den går tillbaka i tiden till slutet av andra världskriget. Dessa två partier har varit aktiva i kurd frågan under många decennier samtidigt som dem har varit i revolt mot varandra. När det gäller KDP så den uppkom till år 1946, då (*Mahabad republiken*) som ledds av Qazi Muhammed en känd kurd ledare inom den KDPI (*Kurdistan demokratiska parti i Iran*) gick under. Mulla Mustafa var ledare för denna partiet KDP, han var en av huvud personer (general) för KDPI under Qazi Muhammeds tid, (Macdowall 2004: 295f) detta är en annan historia som jag inte tänker ta upp i denna undersökning eftersom det är inte avsikten av min undersökning.

När Baath-partiet (irakiskt parti, senare Saddam Husseins parti) fick makten 1968 inleddes förhandlingar med kurderna om autonomi och andra rättigheter men strandade dessa förhandlingar i mitten av 1970- talet, och ett inbördeskrig utövades mellan Irak och KDP. Under tiden hade Jalal Talabani varit i exil i Damaskus, då han i sin tur anskaffade PUK (*Patriotiska unionen i Kurdistan*) 1976. Detta parti framför allt rekryterades mest anhängare från de sora-nitalande stammarna i sydöstra delen av irakiska Kurdistan.

Partiet kom till på grund av förbittring som riktades mot KDP och Mulla Mustafa och hans felbedömda beslut som ledde till förstörelse av omkring 1500 kurdiska byar, omkring 300 000 kurder tvångsförflyttades till södra Irak. Anledningen till detta var att Mulla Mustafa tog sig tillbaka från Iran samt deras vänskap och satsade alltför mycket på vänskap med USA och Israel. Innan kriget bröt ut mellan kurder och Saddam regim så uttalade sig Mulla Mustafa Barzani så här *”vi litar inte på shahen (Iran) men jag litar på Amerika. Amerika är en alltför stor makt för att förråda kurderna.”* men detta var en allvarlig felbedömning, istället visade sig som vanlig att *”kurderna har inga vänner förutom bergen”* som den gamla kurdiska ordspråket säger. (Karlsson 2008: 140ff)

År 2005 gick KDP och PUK samman med antal små grupperingar och bildade (Demokratisk Patriotisk Allians i Kurdistan). År 2006 valdes en regering med Nechervan Barzani (KDP) som premiärminister (brorson till Massoud Barzani). Stabiliteten och säkerheten har de senaste åren likväl varit betydligt bättre i Kurdistan än i övriga Irak. Eftersom regionen tyckts som relativt säker har den lockat till sig inflöde av människor från oroligare delar av landet.

Inom ”KDP” Kurdistan Demokrati Parti är Massoud Barzani ledare för denna partiet. Han har tagit platsen efter sin far Mustafa Barzani. Han har varit som ledare för denna partiet sedan 1979 samtidig som han är president för den Kurdiska autonoma regionen i norra Irak. År 2003 deltog dem kurdiska parterna med alla sina styrkor i USA:s krig mot Irak för att störta Saddam Husseins Baath regim. År 2005 valdes Massoud Barzani till president inom KRG (Kurdistan Regional Government) i en överenskommelse med PUK ledaren Jalal Talabani.

Inom ”PUK” är Jalal Talabani fortfarande ledare samtidig som han är Iraks nuvarande president. Han har vald till Iraks president för första gången den 7 april 2005. Han återvaldes av den irakiska nationalförsamlingen till president den 22 april 2006 samt återvaldes den 11 november 2010. Talabani blev den första fritt valda presidenten i Iraks historia.

2. Teori.

2.1. Inledning.

Inom den teoretiska ramen kommer undersökningen att använda sig av höger, vänster skalan inom den ideologiska sfären. Bakgrunden till den höger och vänster skalan går tillbaka till franska revolutionens tidsepok som inträffats 1789. Dem radikala som ville förändra samhället stött till vänster och dem som var emot tankegången satt till höger, exempelvis konservatismerna, som ville bevara helst det som var en gång och inte låta människor leddas av dem radikala tänkarna som exempelvis dem liberala satt till höger. Medan dem liberala (radikala tänkarna) som inte ville ha monarken kvar satt till vänster i nationalförsamlingens sal. Vid den här tidpunkten var inte dem moderna ideologierna uppfunna (Ball & Dagger 2009: 12f).

Idag används mest denna höger-vänsterskala som en förklaring till hur man ser på de ekonomiska värdena i samhället. Det vill säga dem som är mer för ett samhälle där det inte ska finnas någon klassindelning samtidigt som att ekonomin skall fördelas jämnt sitter i vänster av skalan eftersom dem menar att det har skett fel fördelning i början. Medan dem som sitter till höger säger att ekonomin är fördelat i samhället naturligt. På höger skalan brukar ideologier som Konservatism och Liberalism samt Nationalism sitta. Medan till vänster av skalan brukar Marxist, Anarkist samt Socialism sitta enligt Stephen D. Tansey, lärare och statsvetare vid Bournemouth universitet i England (Tansey 2000:73ff).

Tabell 1. denna tabell målar upp dem politiska ideologiers placering i höger, vänsterskalan. (Tansey 2000:75)

Marxist	Anarkist	Socialism	Liberal	Konservativ	Fascist
Vänster				Höger	

Kommentar: den här fördelningen är en konventionell fördelning av ideologierna under historien, men samtidigt så ska inte glömmas att det har skett lite förflyttningar i skalan under åren men detta tycker jag är en annan historia, så därför bortser jag ifrån det i denna undersökning.

I denna undersökning kommer jag att ta hjälp av de klassiska ideologierna *Socialismen*, *Liberalismen*, *Konservatismen*, samt *Nationalismen*. Dessa ideologier är både från vänster, högerskalan. I denna undersökning är det av vikt att jag har dessa ideologiska tankesätt för att kunna forska efter vilka eller vilken ideologi anpassar sig dessa två politiska partiprogram som jag erhåller som mitt material. Jag har med socialismen eftersom dessa två partiers anhängare kan träffas under det socialdemokratiska taket i Sverige. Jag tog med liberalerna eftersom dessa är motpolen till socialdemokraternas tankesystem.

Dessa två partier KDP och PUK har visat sig under många händelser att dem är emot varandra därför är det relevant att ta några ideologier som kan vara ett alternativ till motsägelser som riktas mot socialdemokraterna. Jag tog med nationalismen eftersom dessa två partier har alltid stått bakom självständigheten av den kurdiska befolkningen. Dem har alltid kämpat för att vinna en gräns som dem kontrollerar som de kan utföra sina traditioner, kultur samt ritualer.

Innan jag går in i själva teoridelen vill jag här ge en kort definition till vad en ideologi är. Ideologi har olika definitioner som tas upp av olika tänkare, men det mest kända är att ideologi handlar om idéer, tankar om hur en stat bör se ut. Hur rättvisa ska vara, samt hur och vilken syn på människa, samhälle man har i verkligheten. Ideologi kan förklaras som idésystem, som byggs på många olika idéer och tankar, reflektioner. Ideologi är samling av idéer som förklarar det rådande samhällets händelser, som även ger möjlighet till människor att ha kunskap om sin existens i livet. Så kan ideologi förklaras utifrån mig och många andra teoretiker som exempelvis, Karl Marx (Ball & Dagger 2009: 4f) (Bergström & Boréus 2005: 150f). Andrew Vincent en annan teoretiker skriver i sin bok *Moderna politiska ideologier* (engelska: *Modern Political Ideologies*),

“ideologies are bodies of concepts, values and symbols which incorporate conceptions of human nature and thus indicate what is possible or impossible for humans to achieve; critical reflections on the nature of human interaction: the values which humans ought either to reject or aspire to; and the correct technical arrangements for social, economic and political life which will meet the needs and interests of human beings” (Vincent 2010:18)

Den teori som jag i denna studie använder mig utav är de olika kriterierna till ideologi. Genom att använda mig av kriterier som kännetecknar en ideologi kan jag se vilken ideologi de valda partierna har. Ball och Dagger tar upp i sin bok *Political Ideologies and the Democratic Ideal* (2009) olika kriterier för ideologier. Dessa skriver i sin bok om vad som är en ideologi och för att en ideologi ska existera måste den innehålla fyra kriterier som är viktiga anser dessa två teoretikerna. De kriterier som Ball och Dagger förespråkar för en ideologi är:

1. *Förklaring (explanation)*: med detta menar dem att alla politiska ideologier behöver ha en förklaring till det rådande – sociala, ekonomiska och politiska tillstånd. Man förklarar och/eller beskriver hur världen ser ut.

2. *Värderingar (evaluation)*: Politiska ideologier består av värderingar för att bedöma dominerande tillstånd. Här värderas beskrivningen som antingen bra eller dålig.
3. *Identifikation (orientation)*: alla politiska ideologier kännetecknar för en identifikation/orientering av vilka som är vi-et (ex: individen, gruppen). Här identifierar man vilka som man riktar sin politik mot. Ex. socialismen, vi-et är gruppen (kollektiv) till skillnad från liberalismen där (individen) är i centrum.
4. *program (political program)*: en politisk ideologi består av ett program för handling. Hur man skall gå tillväga? Vad ska göras? Vem gör vad?

Den ideologi som inte har dessa kriterier kan inte betraktas som en politisk ideologi enligt dessa två teoretiker. I denna undersökning kommer jag att betrakta dessa kriterier som dimensioner för min undersökning (se metod kapitlet). Jag kommer att använda mig av dessa dimensioner för att kunna komma fram till vilken ideologi KDP respektive PUK har.

Utöver dessa kriterier så utnämns politiska ideologier av två ytligare funktioner som samtidigt kan vara en utgångspunkt för varje politisk ideologi. Detta för att kunna gå djupare i dem fyra kriterier som nämndes ovan, dvs. för att kunna utforska en ideologi utifrån dem fyra övergripande kriterier så måste man gräva djupt för att veta hur ett politiskt parti egentligen tänker. Dessa två funktioner är *människans natur* samt *synen på frihet*. Varje ideologi tycks ha en syn på varje av dem beroendevariabel, därför blir det av stort intresse att veta om dem två partier som jag har avsett att undersöka har något att säga om hur dem reflekterar över det.

1. *Människans natur*: i detta så tänker man människan som god (rationell, samarbetsvillig) eller ond (icke-rationell, konkurrensinriktad). Detta synsätt måste betraktas då den i varje ideologi utgör grunden för på vilket sätt kriterierna är utformade och även utgör grunden för vad som är inom ideologin möjligt eller omöjligt.
2. *Frihet*: Varje ideologi har en syn på frihet. The triadic model of freedom: Friheten struktureras i tre olika element, nämligen.
 - Aktörer: i denna mening så aktör kan vara vad som helst. Det kan vara en individ, klass eller kön m.m.
 - Hinder: Materiellt såväl som icke-materiellt hinder t.ex. rådande idéer och tankar som styr oss m.m. (institutioner, lagar, traditioner)
 - Mål: Målet som aktörerna strävar mot t.ex. att leva som man själv valt, jämlikhet, ordning samt stabilitet (Ball & Dagger 2009:5ff).

2.2. Socialismen.

Ordet socialism kommer från latinska ”socialis” som betyder sällskaplig. Den kom fram under 1800- talet som motpol till liberalismen. Socialism är en lära som vill avskaffa klassamhället och vill skaffa fram en samhällsordning som bygger på solidaritet och gemenskap mellan människor. För att kunna förklara vad socialismen är så måste man veta hur dessa förklarar sig själva och genom en förklaring kan det bli oerhört lättare för forskningen.

Socialismen förklarar sig som en relation mellan ekonomi och klass tillhörighet. Dem menar att individen är alltid beroende av den sociala naturen där viljan är alltid tillhands för dem men dem kan inte bara bestämma hur dem vill ha den. En känd teoretiker inom denna ideologi är Karl Marx och han yttrar sig som följande, ”Men make their own history, but they do not make it just as they please...” (Ball & Dagger 2009: 185). Det måste finnas någon eller några ”stat” som sätter rättvisa regler så att alla kan lyckas i fortsättningen. Klasstillhörighet är av ond, därför är det viktig att bli av med alla klass relaterade utgångspunkter. Detta genom en rättvis stat som sätter upp lagar och regler (Ljunggren 2008: 31ff), (Vincent 2010: 92ff).

Värdering är en viktig punkt inom Socialismen, de menar att i ett samhälle byggt på klasskillnader kan inte rättvisa fördelas på ett pålitligt sätt utan den kommer att stimuleras efter sina egna behov. Men om alla människor utan några klasstillhörigheter samarbetar så kan samhället bli mer produktiv och gå ännu mer framåt. Samarbete är det viktigaste som kan få ett samhälle att överleva starkt (Ball & Dagger 2009: 185), (Vincent 2010:108).

Identifikation enligt Marx är det inte nationaliteten, etniciteten eller religionen som bestämmer individens skillnad i världen utan det är deras klasstillhörighet som gör att de känner sig olik andra i världen. Många andra förespråkare för socialistiska samhällen menar att klasskillnader är viktig. För att kunna se sig själva som en stor och oberoende av den kapitalistiska världen måste människan vara medveten om sin klasstillhörighet för att då kan människan bli fri av det slaveri som det kapitalistiska imperiet har skapat i världen (Ball & Dagger 2009: 185).

Socialismen ser sig som en ideologi för arbetare klassen, där den lägger fokus på den arbetaren som också ska inneha tillgång till produkten som hon producerar.

“To secure for the workers by hand or by brain the full fruit of their industry and the most equitable distribution there for that may be possible upon the basis of common ownership of the means of production, distribution and exchange, and the

best obtainable system of popular administration and control of each industry or service". (Tansey 2000: 101).

För många socialister är det identifikationen som är viktig för att bygga upp ett program, då kan man hitta ett sätt på hur man vill gå tillväga. Deras mål är att bli så mycket klasslösa som möjligt. Många tror på en revolution, andra tycker att det ska finnas ett parti som leder hela vägen, genom reform. Men det viktigaste är att alla människor tillsammans kan samarbeta för att nå till den bästa möjliga lösningen. (Ball & Dagger 2009:185ff)

Socialismen tror inte att människor är av naturen själviska och konkurskraftiga utan det är det sociala förhållandena som gör att människor blir mer och mer själviska och konkurskraftiga samt självintresserade. Socialister föreslår ett visst alternativ av frihet inte för att dem tycker att det är oviktigt eller oönskad utan det skall vara begränsat. Dem tycker inte att *aktören/ individen* skall känna sig isolerade utan de ska vara aktiva tillsammans med andra, gemenskap. Människor är av naturen sociala varelser där dem med andra kan genom en kollektiv handling nå det bästa livet. De *mål* som dessa människor tillsammans kan uppnå är det produktiva. Det viktigaste målet är att den produkt som människan producerar skall delas lika mycket dem i mellan. Det gör dem genom att alla har lika mycket möjlighet till att utvecklas och använda sina talanger. *Hinder* som kan vara relaterande till att uppnå detta mål är om alla gör vad de tycker är bra för dem. Så länge det finns individuell agerande som kapitalismen förespråkar kommer det alltid vara en klass relaterad samhälle som där bara rika kan gynnas (ibid.126f), (Ljunggren 2008:18, 24f), (Färm 2007: 60ff, 64ff), (Vincent 2010:91f, 94ff).

2.3. Liberalismen.

Liberalismens uppkomst kan gå tillbaka i tiden till franska revolutionen under 1800-talet. En känd teoretiker, filosof som förespråkar Liberalismen var John Stuart Mill. Definitionen på liberalismen är att den vill att den enskilde har rätt att göra vad hon vill så länge hon inte skadar någon annan. Vi själva äger vår kropp och har denna rättighet oavsett vart i världen eller tidsepok vi befinner oss.

Förklaring för liberalisterna är det den individualistiska arenan som är viktig. Dem menar att det sociala skicket är ett resultat av den individuella handlingen. Alltså individen skall vara obunden någon annan "stat", dem ska kunna bestämma över sig själva, ensam. Det bästa i samhället görs av individer som är förnuftiga och kunniga att handla i olika situationer. Sta-

ten skall inte vara för aktiv utan den ska vara en passiv del i det, en väktarstat som ser till att den individuella rättigheten inte bortrövas (Ball & Dagger 2009: 84).

Liberalismen värderar individen mycket, de menar att friheten för den individuella rättigheten är viktig. Individen skall inte störas, staten skall låta henne vara så att hon kan göra vad hon önskar sig. Frihet för liberalernas individualistiska synsätt är viktig, för att denne individ kan utvecklas och för att kunna vara produktivt i samhället så måste friheten vara individ anpassat (ibid).

Liberalismen ser människor som rationella nog för att veta sitt bästa. För liberalismen det är åsikterna som är viktiga, att alla skall respektera varandras åsikter och att dessa lever ett fritt liv där dem bestämmer över sig själva samtidigt så måste dem också respektera tillbaka våra åsikter och hur vi vill leva. Det ska vara individuella identifikationer och inte kollektivt (ibid:84f).

Liberalismen vill främja den individuella friheten och möjligheten. Detta genom att bygga ett program som främjar den individuella aktören. En gren inom liberalismen menar att staten är ond men samtidigt så säger en del att staten skall agera så fort dem ser att det finns ett hot mot den individuella friheten och möjligheten. Liberalismen är för ett samhälle där individen är fri att konkurrera med andra, samma sak gäller andra också. Visa menar att staten ska finnas tillhands när andra lägger hinder i vägen för den individuella rättigheten, (en väktarstat) (Ball & Dagger 2009: 84f).

Människan av naturen är rationell för att veta sitt bästa så därför är det av vikten att veta att människor är kapabla nog att leva fritt från allt som är i styrandeposition. Människan är fullt med passioner och begär full men samtidig så är dem kunniga att ta hand om den begäran om den går för långt. Liberalismen ser friheten som något viktigt eftersom deras utgångspunkt bygger på fria val, där var och en kan välja sin egen frihet. Där den individuella friheten är viktigt, att inga stater skall bestämma vad som är bra för en individ förutom henne själv. *Aktören* i denna synsättet är individen. Individen är det som står i centrum. *Målet* är att göra vad hon vill som i sin tur leder till hennes och samhällets utväxt. *Hinder* som kan förekomma i det synsättet är staten som kan lägga sig mellan individen och dess frihet till produktiva steg (ibid.46f), (Färm 2007: 32ff).

2.4. Konservatism.

Ordet kommer från det latinska ordet ”conservare” som betyder ”bevara”. Konservatismen vill bevara samhällets traditioner och institutioner. En känd filosof inom konservatismen är Edmund Burk född 1729 i Dublin. Konservatister menar att vi måste vara försiktiga med vårt samhälle vid förändringar, vi får ändra det som måste ändras och bevara resten så att samhällsupbyggnaden inte går förlorat (Ball & Dagger 2009: 95f).

Konservatismen har en förklaring till det rådande samhällsskicket som något beroende av människans hanteringar av olika slags resurser. De menar att individens agerande har gjort vårt samhälle till det som det är just nu idag, inte riktig som det ska vara ”oacceptabelt”. Förändringar sker för fort därför kan inte samhället hinna med att anpassa sig efter dem nya förändringarna. Konservatismen vill att historien skall spela roll i samhället där och vara en viktig del i det nya. Om något går fel är det människors agerande som är orsaken till det och om något går rätt är det för att människor har hittat tillbaka till det som var en gång i tiden (Ball & Dagger 2009: 120f).

Konservatismen värderar staten högt där de påstår om det finns stabilitet i samhället där det finns lagar och regler, där relationen mellan olika klasser är stabilt, balanserat då samhället är i skickligt tillstånd. Annars om det är konflikter mellan dessa klasser då måste det försiggå ett hårdt stabilt respons av ledarna och agera snabbt (ibid:121f).

Konservatister ser inte att en individ är rationell nog ensam, utan individen i grupp kan först då bli rationellt och individen måste ha samhället i åtanken. Alla är beroende av varandra, alla tillsammans kan nå till det bästa, inget individuell tänkande i samhället, utan tillsammans i familjen, med andra kan vi ha ett produktivt samhälle. Samtidig menar konservatismen att styret sköts bäst av dem kunniga i området. Exempelvis en som har varit politiker större delen av sitt liv har mer kunskap om hur samhället ska styras i jämförelse med en analfabet som ägnat större delen av sitt liv åt att födda grisar. På så sätt identifierar sig Konservatismen (ibid.), (Färm 2007: 45f).

Konservatister har ett program i tanken som säger att det ska gå sakta men säkert. Det samhället har nu skall samhället bevara då kommer de fram till det goda i livet. Men om samhället handlar för fort då går det under för samhället och vinning kommer var låg och kortsiktig. Därför är det av vikt att tänka det vi har nu så att lyckan är långsiktig bevarad (Ball & Dagger 2009: 121ff).

Konservatismerna menar att människan av naturen inte är rationella för att veta sitt eget bästa utan först med andra kan de nå rationaliteten. Människan är svag för dem nya falska läror och lättledda. Därför är det bästa att de ledds av auktoritära och eliter som kungar och adelsmän som styr samhället. Människan är en del av en gemenskap, ett kollektiv snarare än bara en individ. Människan måste tänka sig inom familje ramar och ha en duglig kung i åtan-ken (ibid.).

Edmund Burke som en konservatism grundare menar att frihet är inte av det goda om det inte går att kontrollera, hans exempel går ut på ”frihet är som elden om man inte har kontroll över det kan det vara farligt”, så därför är det av vikten att det finns en kontroll över friheten. *Aktören* i detta synsätt är individen men sammankopplade individer, där det är grupper av individer. *Målet* är att nå till ett stabilt samhälle med order och regler samt väl befintlighet bland alla i samhället. *Hinder* som kan påträffas är den radikala tänkanden, där människan tror på att förändra i samhället aktivt och snabbt är lyckan (Ball & Dagger 2009:97f), (Färm 2007: 43ff).

2.5. Nationalism.

Ordet nation kommer ursprungligt från latin ”natus” som betyder (jag är född) av verbet ”nascor” och hänvisar till tron på ett gemensamt ursprung. Nationalismens utgångspunkt är från 1700- talet. Nationalismen med hjälp av Marxismen hjälpte till att befria många koloniala samhällen då dem koloniala herravälden var i centrum. Eftersom jag utgår ifrån Ball och Dagers definition om Nationalism som är en icke-ideologi som andra tre ideologier som används i denna studie kan jag samtidigt motsätta mig deras tanke om att Nationalismen är inte en ideologi. Personligen tycker jag att nationalismen är en ideologi. Grund för min tanke är Ball och Dagers egen målade kriterier för en ideologi, fyra huvud kriterier samt två andra som nämndes under teori delen människans natur och frihetssynen. Enligt min uppfattning har nationalismen en förklaring till alla delar som nyttjas av dessa teoretiker.

Deras tanke och *förklaring* var att människor rund om världen mer eller mindre tillhör till det nation där dem har en gemensam kultur, tradition samt språk med. Människor som delar dessa faktorer bör också ha gemensamt medborgarskap. Dessa nationalismen blev ganska mäktiga i Europa under Napoleons krig. Där dem kämpade för ett land med samma identitet och samma tradition och kultur. Tanken bakom denna rörelse ledde till provokationer

under första och andra världskriget (Ball & Dagger 2009:14f), (Hettne, Sörlin & Østergård 1998:79f)

Under nationalismen så har olika grenar vuxit upp såsom Fascism, Nazism olika religiösa rörelse. Dessa har kommit till efter nationalismens påträngande idéer i samhälle. Där man ska vara till sin nation, sin identitet, sin kultur. Många som Hitler samt Saddam Hussein tog denna på ett icke-mänskligt sätt där många miljoner människor offrades för deras nationalistiska idéer (Ball & Dagger 2009: 212ff).

Nationalismen har en *syn på människan* som ett folk, en nation med samma identitet. Individen tillhör den nation hon/han härstammar med av samma dialekt, språk, religion, etnicitet, kultur samt tradition. Tanken bakom nationalismen som tog fart var ett grund mot demokratisering av alla koloniala samhällen. Nationalismen har inte en frihet syn på människa som många andra ideologier gör utan dessa mer eller mindre menar att individer i en gemenskap med varandra måste kämpa för att få kunna nå till sin riktiga identitet. Alltså människa måste kämpa för sin sak för att kunna bli fri från allt tyrann som finns omkring henne men hon kan inte kämpa mot den ensam utan det hon måste göra är att tillsammans med andra med samma identitet, tillhörighet kämpa för den gemensamma identiteten, detta gör ett grund för individens natur och dess överlevnad bygger på den gemenskap hon tillhör till naturligt. Nationalismen sätter mycket värde på *friheten*. *Aktören* är individen plus andra individer i sin nationella identitet, *målet* är att nå en stat där människan är fri att öva sin traditionella identitet inom de gränser som han/hon härstammar. *Hinder* som kan påträffa är kolonialismen och övermäktiga politiskastater (Hettne, Sörlin & Østergård 1998:75ff), (Kedourie 1995:128f), (Vincent 2010: 238ff).

Nationalismen hade en syn på hur samhället var och den ekonomiska, politiska tillståndet utnyttjades av de auktoritära koloniala herraväldena. Nationalismen ville bli av med dåvarande koloniala värld men det behövdes en enat folk som kämpade för samma sak. I denna så kan man se att Nationalismen identifierar sig som ett folk tillsammans. Genom att kämpa tillsammans så kan vi uppnå verkligheten genom revolution ville Nationalismen ta tillbaka det som var deras en gång (Ball & Dagger 2009: 14f).

Nationalismen ser friheten som en viktig del i livet, där de lever under sina egna lagar som stiftas av de själva och inte någon tyrann från andra sidan av världen. Så förklarar jag Nationalismen att det är en grupp människor som bygger upp ett samhälle som strävar efter eget bestämmande men friheten kan vi uppnå när vi blir av med allt kolonialism. Tillsammans

ska vi kämpa för ett samhälle utan alla detta hindrande, målet skall vara i fokus där vi tillsammans kan uppleva den (Kedourie 1995:128f).

2.6. Sammanfattning av ideologier.

Sammanfattningsvis kan man säga att dessa ideologier har olika syn på frihet respektive människans natur. Socialismen ser inte frihet som något dålig men friheten skall vara begränsat samtidigt så måste en stat vara tillgänglig för alla så att fördelningen kan ske jämlikt bland alla medborgare. Socialismen syn på människans natur går ut på att människan av naturen är en social varelse där först med andra kan han/hon nå sitt bästa. Liberalismen ser frihet som något viktig, där individen måste ha tillgång till allt hon önskar, så länge hon inte skadar andra men hennes individsfrihet skall inte begränsas av en stat. Människan är rationellt nog att veta sitt eget bästa enligt liberalismen. Konservatismen i sin tur ser frihet som också något viktig där grupper av människor strävar efter att nå till ett stabilt samhälle med harmoni så länge det inte finns för hastiga förändringar kan friheten ordnas. Sammankopplade individer tillsammans kan nå till det dem önskar, människan är bunden till sitt biologiska arv menar konservatismerna. Nationalismen ser friheten som något viktig, dessa människor tillsammans skall kämpa för att nå till friheten där dem lever under sina egna lagar med sitt eget språk och tradition där dem lever mellan sin nations gränser.

2.7. Tidigare forskning.

Tidigare forskning av samma studie har varit ganska svårt att hitta. Utifrån all sökning som jag har genomfört har jag inte hittat en liknande forskning. Jag uteslutar inte möjligheten att det skulle finnas en sådan forskning, dvs. jag påstår inte att det inte finns liknande forskning. Efter en lång tids inspektion kring detta både från min sida och även partiernas sida så har det inte kommit till vår kännedom att någon annan forskning i denna typ av undersökning har gjorts innan. Men som sagt jag uteslutar inte möjligheten till att det kan finnas undersökningar av samma typ forskningsmaterial. Det finns olika hemsidor på nätet som skriver om dessa politiska partier men att de har gjort en ideologisk undersökning har det inte kommit fram under sökandet. De studier som finns är i form av information kring partierna. Många av dessa texter har jag använt i denna studie men för att nämna en studie som har kort nämnt lite information kring partierna kan studien med titeln "Kurdfrågan- En bakgrund" (2000) författat av Khalid Salih nämnas. Denna studie har gjorts i anslutning till Utrikesdepartementet, Enheten för Mellanöstern och Nordafrika, MENA-projektet. Den studien tar upp som är rele-

vant med min studie är att en kort information och bakgrund av PUK och KDP ges. Dock tar denna studie inte upp någonting om den ideologiska frågan bland kurder synnerligen de valda partierna för denna studie.

En tidigare forskning som har gjorts av två olika partiers ideologiska grundtanke har utförts av Filip Allansson en student vid högskolan i Halmstad 2010 vid forskningsbeteckning ”mittens rike: En idéanalys av Socialdemokraternas och Moderaternas idépolitik 1956-2009”. Denna undersöknings syfte gick ut på att undersöka om dessa politiska partier hade kommit varandra nära under åren som många hävdade att det hade skett en förändring den senaste tiden. Författaren tar hjälp av en idé och ideologisk analys där han tar sig hjälp av bland annat respektive parti program för att kunna undersöka de med deras ursprungliga ideologiska ramar. Resultatet som författaren kommer fram till är att den rådande perceptionen stämde, att dessa politiska partier hade förflyttat sig från sina ideologiska ramar till mitten av höger, vänsterskalan (Allansson 2010: 47ff).

3. Metod och Material.

3.1. Metod.

Metod som kommer att användas i denna undersökning är en idéanalys. Idéanalys förutsätter att forskaren studerar politiska budskap därför är det viktigt att sätta vikten på vad forskaren undersöker och mindre på hur det görs. Genom att studera idéer kan man också märka till de bakomliggande ideologierna. Det är inte lätt att definiera begreppet ideologi, och den har olika definitioner, de mest kända definitioner är att man kan se ideologin som ett idésystem, där vissa idéer är kapabla till att förklara ideologin, eller som en funktion, hur idéerna bidrar till samhällets uppbyggnad. Inom idéanalys kommer ett beskrivande metod att användas för att kunna tolka den innebörden av en text. I denna undersökning kommer parti programmen sättas under denna metod, därifrån kan man hitta innebörden (vad säger partiprogram) av dem som i sin tur kan kopplas till den teoretiska ramen i undersökningen (Beckman 2005:11ff), (Bergström & Boréus 2005:150).

Den här studien är av beskrivande karaktär, det vill säga en beskrivande idéanalys. beskrivande idéanalys ger svar på frågor som var, när, hur, vem och vilka frågor, exempelvis var finns demokrati? Exempel som kan relateras till denna undersökning, vilka/vilken ideologi tillhör respektive parti till? (Esaiasson 2009:37f). Denna idéanalys är enligt min uppfattning en aktörcentrerad idéanalys. Det aktörer som jag i denna studie använder mig av är de två kurdiska politiska partierna, KDP och PUK. Fokus ligger på dessa två politiska partiers idéer som utgår från respektive partiprogram. Dessa undersöks för att hitta relaterande ideologierna. Jag kommer att även använda mig av innehållslig idéanalys. Där jag lägger vikten på vad som sägs i respektive partiprogram, vilka argument läggs fram. Det vill säga hur KDP respektive PUK lägger sig till ideologiernas värld utifrån deras uttalande i texten. Vilka syner har dem på olika delar i samhällsbygge. Därefter kan det vara lättare för författaren att dra en slutsats om vilka eller vilken ideologi partiernas uttalande hör hemma (Beckman 2005: 17ff), (Bergström & Boréus 2005; 155f)

Forskningen kommer att använda sig av en så kallat komparativ metod, där ett jämförande sker för att beskriva dessa två partiers grund ideologiska mönster. Den första uppgiften vid en beskrivande analys är att forskaren har ett analysverktyg som bestämmer väsentliga aspekter av det samhällsfenomen som skall undersökas. Det finns två olika typer av analyser under den beskrivande metoden, nämligen klassindelade samt ideal typ. Jag kommer i denna studie använda mig utav den klass indelade analysen som går ut på att bedöma om ett fenomen tillhör eller inte tillhör en given klass. Exempelvis är Sverigedemokraterna ett populistiskt parti? Jag kommer att på samma sätt i analysen bedöma om en idé tillhör eller inte tillhör en given ideologi. Alltså om det finns en idé i exempelvis PUKs partiprogram som menar på att det inte ska finnas ett klass samhälle så kan detta kopplas till ideologin socialismen. När jag analyserar så kommer jag att identifiera de olika kriterierna för en ideologi i respektive partis partiprogram. Sedan kommer jag att jämföra dessa med de olika ideologiernas kriterier för en ideologi, för att på så sätt avgöra vilken ideologi respektive parti har (Esaiasson 2009: 153ff), (Denk 2002: 8ff).

Genom att ha olika dimensioner som analysverktyg i denna teoretiska fas kan jag fastställa partiernas ideologiska ram. I denna undersökning kommer jag att använda mig av Ball & Dagger dimensioner inom det ideologiska ramverket. Dessa dimensioner är *förklaring*, *identifikation*, *värdering*, *program* samt det kommer vara två dimensioner till nämligen *människans natur* och *frihetssynen*. Genom att göra en textanalys av respektive partiernas program kan jag komma fram till denna undersöknings syfte (Ball & Dagger 2009: 4ff), (Bergström & Boréus 2005:164ff).

Tabell 2. denna tabell förklarar ideologierna utifrån Ball & Dagger ideologi princip, samt nationalismens syn

	<i>Socialismen</i>	<i>Liberalismen</i>	<i>Konservatismen</i>	<i>Nationalismen</i>
<i>förklaring</i>	Inga klasser i samhället	Egen bestämmande	Inga snabba förändringar.	Tillhöra till sin naturliga nation
<i>värdering</i>	Klasskillnaderna är dåliga	Individen är vikten.	Dålig med hastiga förändringar	Värdesätter nationen som bäst
<i>identifikation</i>	Kollektivet	Rationella individer	Familj anpassade individer	En nation
<i>program</i>	Revolution. Reform. Tillsammans	Väktarstat. Fri handel	Sakta men säkert	Revolution för att nå en nation.
<i>Människans natur</i>	Individen är självisk pga. Sociala faktorer	Individualistiskt förnuft.	Människan är inte rationell utan andra.	En folklig identitet
<i>Synen på frihet</i>	<i>Aktör:</i> arbetandemänniskor, <i>mål:</i> likvärdighet, <i>hinder:</i> klasskillnad	<i>Aktör:</i> individ <i>Mål:</i> eget välde <i>Hinder:</i> lagar, tull	<i>Aktör:</i> förenade individer. <i>Mål:</i> stabilitet, <i>hinder:</i> nya idéer	<i>Aktör:</i> folket <i>Mål:</i> en nation <i>Hinder:</i> koloniala, Ingen frihet utan nation.

Kommentar: denna tabell förklarar ideologierna utifrån Ball & Dagger. Dessa ideologier har olika förklaringar till sina idéer om sin existens i den politiska arenan. Socialismen förklarar sig genom kollektivt samarbete, värdesätter en icke-klass relaterat samhället. Identifierar sig genom kollektivt samarbete, och ett program som går ut på tillsammans kan vi göra allt för att nå friheten. liberalismen förklara sig genom egen bestämmande, värderar individen, identifierar sig att genom att nämna individens rationalitet och inte någon aktivt stat i programmet. Konservatismen förklara sig genom att motsätta sig snabba förändringar, värdesätter stabiliteten, identifierar sig genom familje relation samtidigt en stark stat. Genom att det går sakta och försiktig kan samhället lyckas att nå friheten. Nationalismen förklarar sig genom folket i relation till det koloniala imperiets störtande. Nationen är viktigt för att nå friheten, genom att kämpa för en nation kan vi säkerställa friheten.

3.2. Material.

Material som kommer att användas i denna studie innehåller partiprogram från dessa två partier. Dessa partiprogram har jag erhållit efter kontakten som ägde rum mellan mig och respektive partisekreterare i Irak via mejl.

KDP:s partiprogram som jag använder mig av i denna undersökning är från Mars 2011. Detta parti program är uppdelat i två olika delar, första delen är själva programmet, den förklarar hur systemet bör byggas i en nation. Och den andra delen är riktat mot medlemmarna där deras skyldighet och rättighet förklaras utförlig. Första delens uppbyggnad av detta pro-

gram visas på hur deras politik ser på olika aktörer i samhället, exempelvis hur rättsväsendet ska byggas?

Medan PUK:s partiprogram är från 2010. Även denna är uppdelat i två olika delar, första delen är programmet och deras förklaringar för hur systemet bör byggas. Andra delen är riktat mot medlemmarna, hur dessa kan få medlemskapet. Exempel på första delen är vilken syn har dem på ungdomar, korruption, kultur mm. Andra delen är hur och vart sitter högsta organen, vilka kontroll har varje organ, vad har respektive medlem för skyldighet samt rättighet.

3.3. Urval.

Jag har valt att undersöka dessa två partier från den kurdiska politiska arenan eftersom dessa två politiska partier utgör den största majoriteten i "landet". Dessa två partier har mer eller mindre hälften av platserna i parlamentet. Å andra sidan har dessa partier varit alltid i polemik mot varandra men trots allt kan man stöta på dem under samma politiska tak i Sverige därför är det av intressen att studera dem ännu närmare. Esaiasson m.fl. skriver i sin bok *Metodpraktikan* att urval av ett mindre antal fall är mer relevant att ha ett strategiskt urval eftersom där författaren har lätt att samla in material samt det är lättare att materialet efterföljs i undersökningen. Med strategiskt urval menar författarna när forskaren bestämmer sig för exakt vilka partier (exempelvis KDP och PUK i denna undersökning) skall ingå i en vetenskaplig forskning. Medan om man har lite mer fall i undersökningen är det bästa att ha ett slumpmässigt urval (Esaiasson 2009:180ff).

Urval av teori som kommer att ske i denna undersökning är på samma sätt ett strategiskt. Detta genom att strategisk välja några från vänster, högerskalan. Min strategi är att jag kommer att ta några av dem ideologier som t.ex. i denna undersökning Liberalism, Konservatism, Socialism samt Nationalismen inom den ideologiska ramen. Jag kan inte ha samtliga ideologier som finns och även grenar av de olika ideologierna. Jag väljer dem mest framträdande ideologierna. Anledning till att jag har Nationalismen är att dessa partier alltid har försökt nå till eget nationalitet nivå där dem har under historiens gång påvisat genom krig mot den Irakiska regimen att de vill bevara det som är deras. Samt anhängare från både KDP och PUK kan man stöta på under socialdemokraternas politiskaparti därför valde jag Socialismen. Att jag valde Liberalismen samt Konservatismen är på grund av deras ideologiska grund defi-

tion som går emot socialismen. Detta kopplar jag till KDP och PUKs kontrovers gentemot varandra under många år.

3.4. Validitet och Reliabilitet.

När det gäller diskussionen om validitet och reliabilitet så tycker jag att materialet är relevant för att kunna besvara mina frågeställningar. Eftersom ett partis teoretiska idéer framhävs bäst i partiprogrammet. Sedan om deras praktiska idéer inte överensstämmer med de teoretiska idéerna är det helt oväsentligt i denna studie. För att kunna ha god reliabilitet så måste jag vara precis i min analys del så att även om någon annan undersöker ämnet för ut samma resultat som denna undersökning för fram. I denna studie försöker jag att förklara varje del så att en annan person kan genomföra samma undersökning. Den empiriska material som kommer att vara till grund för denna undersökning kommer att få hjälp från den teoretiska ramen så att den kan besvara undersökningens frågor och resultatet skall vara oberoende för vem som gör undersökningen (Bergström & Boréus 2005: 352f).

Validitet handlar mer eller mindre om att man undersöker det man har avsett att undersöka. Att de olika delarna i forskningsprocessen hänger ihop (Ibid.). Jag anser att detta är vad jag har kunnat åstadkomma. Jag anser at metoden är väl passande för det forskningsproblem och syfte jag har för denna studie. Det teoretiska ramverket är också passande för denna slags studie. Jag utesluter inte att det skulle finnas andra möjligheter men detta har inte varit aktuellt för denna studie (ibid.).

4. Analys.

4.1. Analys av KDP.

I denna del kapitel kommer en analys av detta partis program genomföras för att kunna begripa sig bättre på vilken/vilka ideologier kan relateras till partiets syn på olika delar i den teoretiska ramen som Ball & Dagger målar upp. Jag kommer att i denna del av analys belysa KDPs ideologiska utgångspunkt. Analysen går ut på dem dimensioner som Ball & Dagger härleder för att säkerställa partiernas ideologi.

Partiet förklarar sig som Parti Demokrati Kurdistan som lägger vikten på mänskliga rättigheter, sociala rättvisa samt andra nationalitets rättigheter inom deras gräns så länge de inte är emot den kurdiska autonomi i landet. Detta framhävs i följande citat från partiprogrammet, ”Är ett demokratiskt parti, tror på mänskliga rättigheter och social rättvisa och rätten till den kurdiska nationen och andra nationer i rätt bestämningsgränsen” (KDP: 5). Partiet lägger vikten på den nationella rättigheten som är av naturen givet till kurderna så att dem kan i princip genomföra den kurdiska kulturen. Partiet strävar efter samarbete mellan alla partier i den kurdiska politiska arenan, så att tillsammans kan dem säkerställa frihet till den kurdiska nationen. Vilket framhävs i följande utdrag. Partiet strävar efter att hålla relation med alla kurder runt om Irak för att dela med sig de kurdiska ritualer och tradition så att den inte glöms bort. Samt alla kurdiska område som en gång varit under den kurdiska styren skall lämnas tillbaka under deras styre enligt grundlagen (140) som stiftades i den irakiska regeringen.

Socialismen är en ideologi som vill inte att den klasstillhörighetens tänkande ska involvera i samhället. Utan det dem önskar är ett samhälle utan någon klasstillhörighet. De vill inte ha ett samhälle där de rika ska bestämma sig över dem svaga, därför är det av vikt att vara så klasslös som möjligt. För att då kan vi leva ett liv utan några skillnader mellan människor. Att tillhöra någon klass är som att skilja mellan människor på ett och ett annat sätt, alla människor är likvärdiga, jämlika från början så därför är det viktigt att hålla det vid den riktlinjen (Ljunggren 2008: 31ff). Samtidigt är KDP också för ett samhälle där det inte ska finnas någon skillnad mellan människor, där det inte ska finnas vi och dem tanke, utan det är vi tillsammans som ska kämpa för ett samhälle där allas behov tillfredsställs. Detta framhävs i följande utdrag, ”Sträva efter att bygga ett samhälle som domineras av nationell lagstiftning och lika möjligheter för alla människor, där alla under ledning av nationella rättvist och öppet och

uppnåendet av politiska pluralismen och fredliga maktskiftet främjas” (KDP: 7). Ytligare ett citat från partiprogrammet som säkerställer att alla ska ta del av dem grundläggande behoven är följande, ”Arbetet med att tillhandahålla de grundläggande behoven hos alla: från livet i en lämplig (mat, kläder, bostad ...) och sysselsättningsmöjligheter, rätten till utbildning, hälsovård, och yttrandefrihet” (KDP: 29f), (eget översättning).

Samtidigt så kan man koppla deras tanke om att alla tillsammans ska kämpa för att säkerställa en nation med den kurdiska rättigheten i fokus till Nationalismen. Där Nationalismen är också i sin tur för ett samhälle som står för en nations tillfredställande behov, nationalismen vill bli av med alla koloniala som styr, där det inte ska finnas någon annan än de själva som styr över sin egen gräns (Ball & Dagger 2009: 15).

Som slutsats till denna punkt använder sig partiet ganska mycket av vi- begrepp som ett verktyg till att nå målet. I partiprogrammet förekommer det att dem tillsammans ska skydda allas rättigheter, det vill säga Vi-et är den viktiga faktorn. I programmet yttrar partiet sig i termer av, vi ska försöka att säkerställa allas rättigheter även minoritetsgrupper bland oss. Kollektivt är den största faktorn som används i förklaringen för att säkerställa individens frihet, samt att kunna ha goda relationer med grannländerna. De sätter gräns för klasstillhörigheten genom att säkerställa allas behov i början. Därför tycker jag att deras syn passar under den socialistiska ideologin, där de inte ser människor olika, utan alla är lika mycket värda. Det finns inga klasser i samhälle och det ska inte finnas några klasser i samhället. Deras syn passar även Nationalismen. Den enda tanken som KDP har som inte passar Nationalismen är att KDP har inget emot andra nationaliteter bland sig utan de ska kunna få lika mycket rättighet som kurderna. Men Nationalismen vill främja ett samhälle för människor som har samma identitet, religion, kultur mm.

Partiet värderar alla människor i landet lika oavsett kön, etnicitet och/eller religion (KDP: 18ff). Alla tre klassiska ideologierna sätter högt värden på människans frihet att de skall få kunna leva i fred i viss grad. Det vill säga att ideologierna inte sätter skillnader i frågan om vilka kön, etnicitet och/eller religion genom att dem är fria som människor. De har friheten oavsett bakgrund eller egenskaper att agera i samhället mer eller mindre likvärdiga.

I partiprogrammet uppmuntras den privata sektorn att inrätta särskilda projekt för att förebygga arbetslösheten bland folket. Det skall vara under en bevakning av en stat så att de kan reglera hur produkten fördelas bland arbetarna, det ska vara kollektivt fördelning och inte någon individuellt (KDP: 18ff). När det gäller synen på den privata värdefördelningen av den

privata sektorn är det socialismen som för det mesta är kritiskt. Socialismen står för en stark stat där de kan reglera hur resurser skall fördelas bland arbetarna exakt som KDP strävar efter. De sätter ganska stor vikt på arbetaren för att de ska kunna få känna på sin egen produkt. De menar att, om alla människor samarbetar utan några klasstillhörigheter kan de bli effektivare samt mer framåtriktade blir samhället (Ball & Dagger 2009:186).

Slutsatsen här kan man påstå att KDP har en socialistisk syn när det handlar om värderings punkt, eftersom de inte ser klasser i samhället som någon positiv utan det bara leder till ännu mer splittringar i samhället samt många människor kommer att lida av någon annans självintresse.

KDP identifiera sig ganska ofta i form av Vi-et. Att dem som ett enande KDP politiker ska genomföra det ena och det andra för det kurdiska folket. Dem menar på att dem ska försöka hitta alla möjliga sätt för att göra det lätt för medborgarna att leva i ett samhälle med harmoni och stabilitet men samtidigt med en stat bakom varje människas agerande. Dem i partiet kommer se till att utvecklingen sker framgångsrik så att alla medborgare kan handskas med rättvisa. ”stödja regeringens territorium för att kunna genomföra allas rättigheter på en rättvis avseende” (KDP:15 Eget översättning) så här uttalar sig partiet när det gäller stödjandet av makthavarna. Vi- tillsammans kan hitta vägen till lycka.

Den kollektiva synen går att koppla till socialismen som ideologi. Där socialismen förklara sig genom att tillsammans kan vi nå till våra rättigheter, till ett begärd likvärdigt socialt liv. Socialismen menar att alla människor skall sträva efter att tjäna på sin produkt. Inget är ensamrätt utan allt skall delas likt värdig. Socialismen identifierar sig också som en elit som kan bäst hitta vägen till den mänskliga välmående. Vi en stat som kan hitta och bestämma vad som är bra för människorna. Individer under en stark stat kan först hitta vägen till stabilitet annars blir det bara oönskade sociala problem i samhället, därför är det av vikten att vi bygger en gräns mellan individen och dess egen intresse. Precis som KDP identifierar sig som ett parti där alla ska tillsammans leva under stabila förhållanden om nu finns det en stat som förebygger allt självintresse (Ball & Dagger 2009: 125, 186f).

Men samtidig kan man koppla deras tanke om en elit som styr till konservatismen. KDP menar att man ska stödja regeringen, makthavaren så att de i sin tur kan garantera allas rättigheter. De ser inte människor som rationella i denna uttalandet, utan menar människorna måste styras för att kunna hitta rätt väg. Konservatismen menar att samhällsstyre måste överlämnas till de kunniga, auktoritära eliter. Dessa kan förverkliga ett samhälle med ordning samt bevara

den tradition som vi hade en gång, låta det som var en gång finnas bland oss tillsluten för att leda oss mot ett framgångsrikt samhälle. Ungefär som goda föräldrar tar hand om sina barn måste vi låta de som är kunniga styra oss förnuftiga i samhälle (Färm 2007: 45f).

Som slutsats till denna punkt, tycker jag att partiet kunde identifiera sig utifrån två olika ideologier, socialismen samt konservatismen. För att dessa två ideologier håller sig vid den kollektiva synen där de sätter vikten på individen i samarbete med andra. Samtidigt är de för en stat där en elit som styr för att säkerställa lika möjligheter till alla människor i livet.

KDP framställer programmet för handlingar (vad som ska göras och genomföras) att genom kollektiv kan vi hitta bästa väg för samhällets utveckling. För att kunna få de rättigheter som vardera är värdiga att erhålla skall kampen genomföras kollektivt. Tillsammans skall man kämpa för att säkerställa nationens identitet så att alla i världen känner till deras namn och historia. De argumenterar genom att samarbeta för en stat där inga rättigheter går undergrävs, måste dem hålla ihop våra meriter, kunskaper som i sin tur leder till en välfärds samhälle. Dem yttrar sig i termer av att de tillsammans med den irakiska regeringens samarbetsmässig kan ordna ett land samt ett statsklick där rättigheterna för varje kurd tryggas.

Socialismen är för ett samhälle där samarbete sker för att säkerställa allas trevande. Vi tillsammans ska kämpa för att kunna reglera våra liv i en gemenskap där alla i samhället känner på sin egen produkt (Ball & Dagger 2009: 185ff). KDP beskriver också att vi tillsammans skall kämpa för att kunna dela på vår produkt. Det människan strävar efter är ett lugnt och stabilt liv, där det är inga klasskillnader som sätter hinder för samhällets utveckling. Människan kommer alltid på nya metoder för att överleva, genom att producera det hon behöver kan hon överleva om hon tar del av det hon producerar. Kriteriet program i Socialismen är ett resultat av den kollektiva handlande där alla människor kämpar för att nå till lyckat samhällskick. Människan tillsammans med andra kan nå till en kunskap som sätter fart på henne för att kunna överleva med andra (ibid.).

I likhet med Socialismen önskar KDP att alla skall vara aktiva för att kunna producera det som är bra för samhällets utveckling. En stat behövs för att sätta gränser för den självintresserade aktören, vi måste kunna hantera och lagstifta för att kunna främja det utvecklande samhället (Ljunggren 2008: 17ff). KDP är också för en stat som sätter upp regler och lagar och för att förhindra själv intresserade aktörer att gynnas på andras bekostnad, därför tycker jag att de kan förklara sig bäst med den socialistiska program synen. Detta genomsyras i följande utdrag i partiprogrammet,

”Tron på vårt parti att det politiska systemet bör vara reflekterande för folkviljan och att arbeta för att befästa medborgarnas rättigheter och deras friheter, och uppmana dem att utöva sin positiva roll i politiska åtgärder som bygger på principerna om demokrati och mänskliga rättigheter och rättsstatsprincipen och maktindelning, och spelet i vårt parti av den roll som ordförande är att upprätta och aktivera grundlagsenliga institutioner och upprätthålla dem” (KDP: 30ff, eget översättning).

Det kan upplevas att partiets uttalanden kan tolkas i viss grad som nationalismen. Eftersom de vill inte bara säkerställa sitt eget folks identitet utan lika mycket vill de främja andras nationaliteter inom deras gräns. Nationalismen är mest för ett samhälle som är rent identiskt, som har lika språk, kultur, tradition, religion, därför kan jag inte se någon koppling mellan KDP och nationalismen utöver att de kämpar för en känd kurdisk nation i världen. Om jag går utifrån vad jag själv tycker att nationalismen är så tycker jag att partiet kan ha en lik syn som nationalismen eftersom de sätter stort vikt på nationen, alltså den kurdiska nationen. Där går deras tankar ihop med nationalismen som strävar efter en nations befrielse från all kolonialiseringar. Den nationalism som jag ämnar här har inget emot andra nationaliteter så länge de är inte skadliga för den andra nationen.

En annan slutsats som jag kan dra av denna tanke är att partiet vill att det ska inträffa ett samarbete mellan människor för att de ska kunna få möjlighet till ett samhälle som byggs på modernitet, där alla är likvärdiga. Inga rättigheter går förverkade utan alla skall känna sig aktiva i samhälle, oavsett vad andra tycker. Genom att ha en stat bakom varje människa kan de säkerställa sina rättigheter därför går det att koppla denna tanke till konservatismen och därtill även socialismen.

KDP har en syn på människa som ett kollektivt, gemensamma drag agerande aktörer. Tillsammans kan vi uppleva det som vi har kämpat för. Vi ska göra det fritt för alla människor att sträva efter vad de kan åstadkomma men samtidigt som de har en kollektiv syn i åtanke. Partiet konstaterar sig så här ” Strävan att bygga upp ett civilt samhälle som styrs av lagstiftning, jämställdhet och jämlikhet där alla samexisterar under överinseende av en nationell rättvist och öppet, och åstadkomma en politisk pluralism samt fredligt handelsmakt” (KDP: 7 eget översättning).

De tillsammans ska kämpa för ett samhälle med likvärdiga principer, där alla är aktiva för att kunna förverkliga sina rättigheter i staten. Partiet vill att alla skall vara aktiva för att med hjälp av staten skall ”Antagande av den fria konkurrensen och förhindra monopol och för

att reglera marknaden och de mekanismerna av moderna och i linje med den ekonomiska och finansiella politiken i regionen” (KDP: 23 eget översättning)

Socialismen i sin tur har en syn på människa som en kollektiv förverkligande aktörer. Där de tillsammans med andra kämpar för att vinna sin insats. Där kan man se en tydlig koppling mellan KDP och socialismen ett kollektiv syn. Socialismen menar att människan i botten är god som liberalismen, de har en gemensam optimistisk syn på människa. Men det som skiljer sig är den individuella tänkanden. Socialismen menar människan formas av sin sociala miljö där människan kan bli själv intresserat eller kollektivt benägna. Socialismen menar om vi alla försöker minimera den orättvisa och förtryckta klass indelning i samhället kan vi då bli fria. Människan är rationell och utvecklingsbar men bara om människan tänker i kollektivt perspektiv, där hon tänker på andra i samhället och inte bara sig själv (Färm 2007: 60ff), (Vincent 2010:91f).

Monopol begreppet kan tolkas på många olika sätt, i just denna punkt tolkade jag den som att förhindra den individuella ägande rätten som liberalismen förespråkar. Grund för tolkningen är fortsättningen på den meningen nämligen ”... den reglerande marknaden...” som KDP förespråkar. Därför tycker jag att dem förespråkar en socialistisk ideologi, där staten ska reglera alla så att inte det sker en klass tillhörighet i samhället.

Frihetssynen hos KDP kommer i olika delar i deras politiska partiprogram, aktören är det politiska partiet och människor tillsammans som kämpar för att nå till det de önskar. Målet är att nå till den nationella identiteten, att kurderna skall leva under ett tak av rättvisa med andra nationaliteter som lever i den kurdiska autonoma delen i Irak.” Införandet av principen om samexistens och tolerans mellan alla komponenter i folk av olika nationaliteter, religioner och sekter”. Hinder som kan påträffas är om folket tänker bara på sig själva, att den irakiska regeringen inte låter kurderna få sina rättigheter samt om inte en stat styr för att produkten ska fördelas jämnt. (KDP: 9 egen översättning).

Friheten når vi om vi handlar utifrån en kollektiv perspektiv menar socialismen. Människan är aktören som tillsammans med andra i samarbete kan vi komma fram till det mål som är i sikten. Målet är att bli befriat den klass indelning samhälle som utfört av den kapitalistiska mekanismen. Målet är att alla skall leva i harmoni och lyckvärdighet, jämlikhet samt jämställhet enligt KDP och Socialismen. Hinder som kan påträffas är den kapitalistiska tanke system där var och en är egen värd, där vi ska kämpa för vår självständiga produkts egen-

dom, där det ska finnas konkurrens mellan olika aktörer för att leva bättre. Så kan man se en tydlig koppling här med KDP som har en kollektiv syn på frihet (Färm 2007: 64ff).

Samtidig kopplar jag KDPs frihetssynen till konservatismen som menar på att eliten är en viktig aktör i frihets tänkande. Vi människor tillsammans måste kämpa för att nå till friheten precis som socialismen menar att tillsammans men som också måste vi tänka oss friheten inom den statliga ramen. Staten är en viktig aktör i förverkligande av friheten för att då kan vi få fram friheten i hög grad av det goda. Hinder som kan inträffa är den snabba förändringar, radikala tänkande och brist på begränsningar (Ball & Dagger 2009: 97f).

Både konservatism och socialism är för ett samhälle som byggs på samarbete för att nå till den verkliga friheten, där det inte finns någon skillnad mellan aktörer (människan). KDP står också för denna synsätt om att alla skall samarbeta för att känna sig fria. Dessa två ideologier samt partiet är för en stat som är aktiv för att kunna förära friheten till medborgarna. Som min slutsats kan det tolkas som att de har liknande syn på friheten men samtidig kan konservatismen stå för ett samhälle som sätter stor krav på att förhindra stora förändringar. Men KDP och socialismen har inget emot förändringarna så länge man har en aktiv stat i bakgrunden.

4.2. Analys av PUK.

PUK står för patriotiska unionen i Kurdistan, grundare för detta Parti är bland annat nuvarande irakiska presidenten (sedan 2005) Jalal Talabani. Partiet har funnits bland kurderna i Irak sedan 1975, då den nuvarande presidenten var i exil från landet. Detta parti har kämpat för den kurdiska frågan i Irak och världen för att främja en nation för det kurdiska folket där dem i frihet kan utöva sina rättigheter.

Partiet förklarar sig som ett parti som strävar efter den kurdiska rättigheten utifrån de internationella lagar och regler med fred i sikten. Dessa förklarar sig som ett socialistiskt parti där dem försöker placera den kollektiva tanken i hela sina debatter. Partiet handlar utifrån den internationella socialistiska tanken för att förhindra den kapitalistiska tanken som kom över världen sedan det kalla kriget. De lyckades med att sväva sig över tanken om solidaritet, välbefinnande för människor och främja den kvinnliga aktörens rättigheter. Utan det dem främjade mest var den individuella tanke systemet där man konkurrerade med varandra om mer

teknologiska industrier och den fria handeln. Detta är något som PUK vill byta ut mot välbefinnande, jämlikhet och jämställdhet för vårt folk i Kurdistan samt i Irak (PUK:5ff).

Enligt PUK så står de för ett skolastiskt samhälle, där dem ska stödja ungdomarna med att lära sig hur dem ska finna dem bästa vägar till att fortsätta med det partiet byggde i början. Genom en solidarisk och jämlikhets tanke anser dem kunna bygga ett samhälle som främjar alla människors välbefinnande som i sin tur leder till ett samhälle som kan skapa fram all möjlighet för den kurdiska och irakiska befolkningen (PUK: 8f, 25).

Socialismen är för ett samhälle där det inte finns den kapitalistiska tanke, där den fria marknaden inte skall existera för att hantera samhället hur den önskar. Socialismen menar om vi fränkopplar det kapitalistiska imperiet från marknaden kan vi lyckas med att främja människor. Det vill säga kapitalismen kan inte leva utan den fria marknaden men marknaden kan överleva utan den kapitalistiska tanken. Socialismen menar då när vi blir av med den kapitalistiska imperialismen kan vi överleva och förhindra ojämlikheten i samhället. Utan den fria marknaden kan socialismen få en starkare skydd gentemot de egenintresserade individer, som i sin tur kan socialismen underlätta människors välbefinnande i ett samhälle som byggs på solidaritet och rättvisa (Vincent 2010: 92f).

Partiet förklarar sig som att alla måste känna sig aktiva i samhället för att kunna få fram ett samhälle som är produktiv. Genom att samarbeta anser dem att dem kan känna sig säkra i fortsättningen, genom solidaritet och jämlikhet i åtanke, så tolkar jag PUK. Därför anslöt jag dem till socialismen som ideologi eftersom den är också för ett samhälle som byggs på jämlikhet så att inte klass tillhörighet inträffas.

Partiet värderar det som försiggår i Kurdistan som något negativt, eftersom den kurdiska handeln bygger på de kinesiska produkter där de rika kan vinna oerhört mycket på den som marknaden levererar för dem. Det vill säga sen dåvarande regimen i Irak störtade öppnades gränserna till omvärlden för de kurdiska affärsmännen. Dessa affärsmän importerade den kinesiska produkten till landet på ett billigt pris men som i sin tur salufördes till befolkningen på en kostsam valuta. Partiet vill reglera den importerande kinesiska produkten som är av dålig kvalitet, och icke-värderings bar, och istället sätta vikten på sina egna produkter. PUK resonerar som följande vi vill att våra industrier skall börja producera igen, vi kan ta in företag från andra länder men att produktionen skall ske under vår bevakning så att den arbetare klassen inte skall utnyttjas som det görs i Kina (PUK:21ff). Partiet vill sätta gräns för den rika klassen i samhället för att kunna leva under ett tak med jämställdhet samt jämlikt i alla punkter.

Socialismen vill inte att den kapitalistiska imperialismen sätter sina rötter i samhället, eftersom dessa inte har någon moral, där de inte lägger fokus på de mest behövande aktörer i samhället och istället tänker på sin egen värde och vinning. Därför tycker jag att det sker en koppling mellan PUK och socialismen här eftersom i tidigare stycke hävdar PUK att de är emot kapitalismen som utnyttjar arbetaren. Därför är det av vikt att den kapitalistiska imperialismen tynas bort från samhället, så att vi kan leva obunden tycker socialismen. Under ett socialistiskt styre kan den kapitalistiska rotfäste kontrolleras. Socialismen värde sätter den kollektiva friheten, där alla i harmoni tänker på varandra och inget eget intresse i fokus (Vincent 2010:108).

Slutsats till denna punkt är att partiet kan förklara sig utifrån socialismens tanke på värdering. De värderar ett samhälle som står för icke-liberalistisk tankesätt om klasstillhörighet. Liberalismen är för ett samhälle där var och en kan bestämma över sin tillgång som samtidigt kan vara en väg till klasskillnad i samhället. Därför tycker jag att PUK kunde förklara sig utifrån den socialistiska värderings syn. Eftersom de har tillsammans en syn på den kapitalistiska styre som något skadligt för ett samhälle.

När det gäller identifikationen som kan återfinnas i PUKs partiprogram förekommer det att de tillsammans kan göra den ogenomförbara möjlig, genom att samarbeta för att kunna förverkliga drömmen som ett socialistiskt samhälle bygger på. Partiet tillsammans skall arbeta för ett samhälle där den kapitalistiska tanken avdunstar. Deras syn är kollektivt, genom att förverkliga den ekonomiska och samhällsliga politiska frågan anser dem kunna säkerställa den rättvisa grunden för den kurdiska befolkningen. Detta genom att förvissa den kapitalistiska tanke mönstret som är rådande i världen. PUK identifieras sig som ett socialistiskt parti, där dem anser att deras principer inte är likt andras politiska värderingar, utan kämpar för ett samhälle där alla människor upplever sitt arbetes produkt nära hands. Dem anser sig vara ett parti som lever upp till människornas förväntningar där det inte ska finnas någon klass tillhörighet, där alla är lik värddiga oavsett kön, etnicitet samt religion. Genom att staten tar hand om den ekonomiska politiken på bättre sätt kan det bli positivt samhällsutveckling, där den arbetaren ”klassen” på en effektivare väg understödjas (PUK:5f, 8,17,22).

Socialismen som jag har nämnt i teori kapitel antyder Socialismen genom att förverkliga den ekonomiska fördelningen inom samhälle måste vi tänka kollektiv så att det kapitalistiska samhället inte kunna leva bland oss. Vi måste veta om vår klass tillhörighet som är arbetare klassen så att vi kan övervinna överklassen eftersom det är vi som kan jobba för att produkten

skall produceras. Om vi inte jobbar kommer inget att hända. Vi är dem som är i majoritet, vi kan bestämma hur vill att fördelningen skall ske, genom ett kollektivt samarbete kan vi lyckas i slutändan (Ball & Dagger 2009: 186f).

Att samarbeta för att förverkliga den oerhört viktiga i livet som är nämligen att leva utan att känna sig påtryckt från andra håll är en socialistisk tanke. Därför ansluter jag PUKs tanke med den socialistiska tanken om samarbete punkten för tryggnad av den rättvisa stegen. Å andra sidan så kan man se ett klart budskap om att PUK förklarar sig själv som ett socialistiskt parti utifrån deras partiprogram och även i den föregående segment.

Det program som kan återfinnas i PUKs partiprogram är att genom ett samarbete mellan partiet och folket kan dem säkerställa det samhälle som alla har i åtanke. Inte bara de rika skall leva ett bra liv utan alla människor är likvärdiga att leva ett liv med jämlikhet och jämställdhet. Genom att samarbeta anser dem sig kunna garantera ett liv för nationens barn i framtiden, där dessa barn lever ett liv med harmoni, där de kämpar också för solidaritet. Partiet yttrar sig i termer av dem och folket tillsammans kan erhålla ett samhälle där alla människor, religiösa, icke-religiösa, kurder, icke-kurder, arbetare klassen samt likheter mellan kön, etnicitet främjas. Ett samarbete är ett måste för att främja det socialistiska tankemönstret som garanterar alla ett bra liv (PUK: 26ff).

För socialismen är det identifikationen som bestämmer hur ett program skall ordnas. Har vi en syn som kollektiv samarbete kan vi överleva allt. Hur ska vi nå till den punkten där alla människor är likvärdiga, där den arbetare klassen är lik värdig den högre klassen genom samarbete, enligt Socialismen. Genom att samarbeta för att förverkliga den drömmen, genom att ha en stat som reglerar den ekonomiska fördelningen på ett rättvist sätt, genom samarbete kan vi få det kapitalistiska imperiet att störta. Ingenting är individualistiskt utan allt är tillsammans, ett enat folk som strävar för att förverkliga den positiva samhällsbygge (Ball & Dagger 2009: 151ff). det socialistiska tänkandet i det avseendet som jag har nämnt ovan kan kopplas med PUK som antyder i sitt partiprogram att samhället kan utvecklas genom samarbete mellan människor på alla nivåer. Därför är det viktigt att människan litar på andra som också i sin tur tänker på hela samhället och inte bara sig själv, då effektiviteten ökas bland alla i samhället (PUK: 27).

Samma sak gäller denna punkt, som slutsats kan jag koppla PUK till socialismen som ideologi. Att samarbeta för att kunna reglera alla i samhället är den viktiga punkten i ett program. Den viktigaste är att de delar på sin produkt lika mycket, och det kan staten garantera

alla människor det. Reform är det viktigaste grund för partiet som ett sätt att försvara sig mot de yttre hoten (med yttre hot menas här den liberalistiska tanke system).

När det gäller människan natur så kan det återfinnas i PUKs partiprogram att människan är utgångspunkten för att lyckande skänker till partiet. Partiet vill att den individualistiska tanken inte skall påverka människans liv. Dem anser att det kurdiska folket är en enad befolkning som tillsammans kan uppnå nationen dröm. I PUKs partiprogram så finns det skrivet att människorna är rationella som tillsammans skall kämpa för sin identitet och som i olika ställningar visar att dem är eniga och kunniga för att överleva i den kapitalistiska, egen intresses värld. Människan är kunnig att veta sitt bästa, och genom att samarbeta med andra kan hon vinna det mesta i livet. Med en stat bakom våra ryggar kan vi känna oss säkra (PUK 2010).

Socialismen har en optimistisk människo syn, där människor är rationella nog för att kunna lära sig i livet. Människan vet att hon är beroende av andra i samhälle, där hennes liv är förverkats utan andra i samhället. Genom att samarbeta med andra i samhället kan hon överleva länge, men om hon väljer att leva ensam kan hon inte överleva det mesta i livet. Vi är en del av varandra, vår existens i livet är viktig för andra, därför är det av stort betydelse att vi är medveten om att det är ett kollektivt samhälle som måste främjas, inte något egen välde. Människan är bunden till sin naturliga existens där dem är beroende av varandra i olika sammanhang, dem kan inte överleva ensamma om de inte finner ett samarbete mellan sig (Vincent 2010: 94ff).

Slutsats som kan dras här är att partiet håller sig till den socialistiska riktlinjen om synen på människan. De ser människor som en social varelse som lär sig i livets uppgående omlopp. Det vill säga att människor med andra i sällskapet kan lära sig mycket i livet. Att leva ett kollektivt liv kan vara orsak till att människor kan uppnå ganska mycket i livet. Människan är en kunskap sökare, genom den kunskapen kan hon skaffa sig de största möjligheterna i livet. Att leva ett normalt liv som byggs på solidaritet och jämlikhet som i sin tur främjar ett behagligt samvete är utgångspunkten för Socialismen och PUK.

Alla människor är kapabla att leva ett rättvist liv men först när de samarbetar kan de förverkliga den frihet som verkligen spelar stor roll i deras liv. Partiet vill främja friheten till alla (kollektivet) genom ett samarbete som verkligen inträffar mellan dem. PUK är emot den kapitalistiska världen, de förespråkar ett liv där alla är jämlika, där resurser fördelas mellan alla likvärdigt. De hinder som kan inträffa är den klass tillhörigheten, där rika bestämmer över

de svaga (med svaga menas här arbetarna), där de bortrövar deras frihet genom att gynna mest på produkten som tillhandahålls (PUK: 17).

För att bli verkligen fri så skall det inte finnas några hinder, hinder från de självintresserade aktörerna. Frihet är inte bara individualistisk utan en kollektiv frihet. Vi människor är social djur, där man inte kan bli fri om inte alla andra blir det. Karl Marx och Friedrich Engels har en argument för friheten ”the condition for the free development of each is the free development of all” (Ball & Dagger 2009:127). Det är vad frihet betyder, genom att alla tillsammans strävar efter den produkt de producera kan då frihet främjas i högsta grad. Socialismen har ett visdomsord som lyder som följande, ”Från var och en efter förmåga, till var och en efter behov.” Socialismen är för ett samhälle där allt delas jämlikt, där alla människor har möjlighet att förverkliga sina drömmar, genom en välfärdsstat som ser till att våra barn kan få möjlighet till att lära sig om omsorg och respekt, kan de i vuxna livet dela med sig det som skapar efter att fått möjlighet att utveckla sina talanger i vuxen livet, då är friheten säkert ställt och detta vill PUK också (Ball & Dagger 2009:127f), (Ljunggren 2008: 24f).

Genom ett kollektiv tänkande kan människor uppleva friheten så påstår både PUK och socialismen, där drar jag slutsatsen på att partiet har en socialistisk tanke. Först när alla samarbetar kan de uppleva friheten, utan någon självägande imperialism som styr deras liv.

4.3. Likheter och skillnader.

Utifrån analysdelen har jag lyckats sätta dessa två partier under några ideologiska ramar. I första hand hade jag en tabell som en förklaring om vad varje ideologi hade att säga om var och en av dessa dimensioner som Ball & Dagger målade upp. Sedan i sin tur hade jag parti-program från respektive parti. Där jag satte partiprogrammet under granskning. Det har visat sig att dessa partier trotsallt har mer likheter än skillnader. Dessa skiljer sig ifrån varandra i vissa punkter, men för det mesta kan man säga att de kunde förklara sig stark utifrån en ideologi nämligen socialismen. När det gäller PUK så förklaras de sig utifrån sitt parti-program helt och hållet som den socialistiska ideologin. Där deras principer är likvärdiga, och deras syn på de olika dimensionerna är likt varandra. Till skillnad från PUK har KDP också kunnat förklara sig utifrån den socialistiska arenan men samtidig har de en viss likhet med den konservativa samt nationalistiska ideologin. De har en likvärdig syn på frihet samt identifikation.

KDP skiljer sig i vissa punkter jämfört med PUK. De har ganska nära syn med konservatismen, nationalismen samt socialismen i vissa punkter. De punkter som KDP har jämlikt konservatismen är identifikationen och synen på friheten, samtidig som de kan relateras till den socialistiska ideologin också. Punkter som KDP kunde identifiera sig med nationalismen är förklaring och program i viss grad. KDP identifierar sig som ett politiskt parti där den kollektiva värderingen är störst i samhället men samtidig som de står för en stark stat där en elit kan styra över folket som är kunniga. Konservatismen menar att det inte finns något som är individuell exakt som socialismen, utan allt som en människa bör göra måste gå utifrån gemensamma värderingar. Det vill säga innan människan tar ett steg framåt så måste hon tänka på sina medmänniskor i samhället. Socialismen har samma syn där de också är för ett samhälle som går framåt kollektivt, där alla är jämlika att gynnas på ett kollektivt sätt (KDP), (Ball & Dagger 2009:121, 186).

Det enda skillnaden som kan förekomma i just denna tankegång är att konservatismen har inget emot den konkurrerande individen men det har socialismen och KDP. De vill inte att individer skall konkurrera med varandra utan det ska vara under en statlig kontroll så att dem kan hantera så fort de ser konkurrens mellan individer, eftersom det kan leda till klasskillnader (KDP:18f)

En annan punkt som KDP har jämlikt med konservatismen är friheten. Konservatismen menar att aktören i detta synsätt är samarbetsmässiga individer, alltså kollektivet liksom socialismen strävar efter. Konservatismens mål är att alla människor skall leva under harmoni, stabilitet under lagar och regler, det vill socialismen också, att alla skall leva ett normalt liv, där alla i slut ändan gynnas av samarbetet. Men det som skiljer sig i deras tanke är att man kan inte nå till ett mål där alla konkurrerar med varandra. Det kommer alltid att bli klasskillnader i samhället påstår socialismen. Likaså påstår KDP att dem är emot den klasstillhörighets tanke där var och en tänker på sin egen vinning (Ball & Dagger 2009: 98, 128), (KDP: 9f).

De punkter som KDP har likt syn med nationalismen är förklaring och program, där dessa två ser nationen som en viktig gren inom ett samhälle. Där man måste kämpa för att förverkliga nationens identitet genom ett kollektivt agerande.

Man kan dra en slutsats över likheter om att både KDP och PUK har en nära relation med den socialistiska ideologin. Men de skillnader som kan påträffas är att KDP kan röra sig mellan olika ideologier, nämligen Socialism, Konservatism samt Nationalism. Men för det mesta kan KDP kopplas till socialismen.

5. Resultat.

Ideologier är idéer som beskriver den världen som sätts över hanterande av det som människor gör och inte gör, det de vill och inte vill, det de ser och inte ser. Allt är värdesatt utifrån vissa tänkta reflektioner, hur vi människor kan åstadkomma ett bra liv? därför är det vanligt att våra politiska partier är bundna till en viss ideologi, där de bygger sina idéer på, där de förklarar vad som är bra att nå, samt är dåligt. I denna undersökning hände samma sak. Jag hade två olika politiska partiers idéer för att kunna fastställa deras ideologi.

KDP och PUK är två olika partier men som har nästan samma principer. De kämpar för ett samhälle där människan kan åstadkomma sin egen produkt av det hon producerar. Ett samhälle utan överklassens auktoritet, som bestämmer hur resurser delas i samhälle. Hur den individuella tänkande skall vara i fokus. Utan för dem är det tvärtom, samhället ska inte styras av en kapitalistisk imperialism. Utan ett styre där alla människor är likvärdiga, där alla är kapabla att utveckla sig och i sin tur producera ett effektivare samhälle. Dessa två politiska partier har en socialistisk ideologiskt fundament. Socialismen är också emot den klass tillhörighet, de är emot allt klass tänkande. Människor är lika av naturen som kämpar för ett samhälle där alla kan leva under harmoni och solidaritet. Människor är inte av naturen själviska utan det är den sociala kontexten som tvingar henne handla utifrån sitt eget intresse. Lika rättigheter till alla människor precis som liberalerna påstår. Socialismen vill gå ännu mer tillbaka i tiden där fokus läggs på de människor som inte kunde hinna med utvecklingen, där det var viktigt att inträffa en rättvis behandling så att alla kunde få möjlighet till ett bättre liv. Socialismen menar att det måste ske en rättvis fördelning av rikedomar i samhälle, där staten skall omfördela resurser från de rika till de fattiga (Färm 2007: 55f)

Samtidigt förhåller KDP sig till den konservativa ideologin på vissa små punkter, där de kämpar för en stat som styrs av en elit som är kunniga. Där de kan hantera människor på ett bättre sätt eftersom människor behöver någon som kan styra. Om inte det nämnda förblir de helt förvirrade och inte kommer att handla utifrån förnuftet utan utifrån intressen (KDP:14f). Konservatismen är också för ett samhälle som styrs av en elit kunniga medborgare. Eftersom de inte tror att människan kan handla utifrån förnuft även om de gör det så tänker människor bara på sig själva. Därför är det av vikt att dessa kan styras mot en bättre väg som kan i sin tur skänka dem stabilitet och harmoni (Färm 2007:44f). I detta avseende PUK skiljer sig från KDP, i den bemärkelsen att samhället kan styras enbart av en kunnig elit. PUK har inget emot

vanliga människor som styr ett samhälle utan bara att dessa har möjlighet att tänka kollektivt. Det är det största begreppet som PUK använder. Att människor tillsammans ska styra för att nå till ett bra liv. Människor är kapabla att ta till sig kunskap under livets omlopp (PUK: 6ff).

En annan punkt som KDP har likt syn med den konservativa ideologin är synen på frihet. De menar att bara den som sitter i styrande positionen kan främja friheten för folket. Vi måste inse att människor är kapabla till att förverkliga frihet som kan vara i deras intresse om de själva bestämmer. Men om det finns en elit som är kunnig kan de skänka frihet till alla individer i samhället likvärdig. Vi måste kämpa kollektiv, sammankopplade individer så att vi kan främja friheten. den politiska arenan kan förverkliga våra drömmar, genom att satsa på dem kan vi uppnå det goda i livet, annars är all förverkats (KDP 2011), (Ball & Dagger 2009: 97f).

KDP kan förklaras i viss del som nationalistiskt eftersom de tydliggör i partiprogrammet att de kämpar för en kurdisk nation. De kämpar för att få tillbaka det som var deras en gång i tiden därför är det av stort vikt att hålla kontakt med alla kurder runt om Irak även i andra länder. Där kan man se en tydlig koppling mellan KDP och nationalismen, eftersom nationalismen också kom till pga. allt kolonialisering som skedde i världen, där en nation var ockuperat av en annan nation. Dessa ville i sin tur befria nationen genom att kämpa tillsammans för sin rättighet som egen nation.

Samtidig som det är känd att det kurdiska folket hade ett land men som delades mellan några länder av den brittiska imperialismen under 1900-talets början. De länder som vann på levebrödet var IRAK, IRAN, SYRIEN samt TURKIET. Därför tycker jag att KDP kan förklaras i viss inriktning som nationalismen eftersom de har alltid kämpat för att få tillbaka det som var deras en gång i tiden.

I nedanstående tabellen har jag kunnat åstadkomma en viss syn på vilken/vilka ideologier dessa två partier kan förklaras. Dessa partier har ganska mycket gemensamt när det gäller förklaring, värdering, program samt människans natur. Det som skiljer sig dem åt är synen på friheten och identifikation i särskild grad. PUK håller sig hela tiden under den socialistiska ideologin, medan KDP kan rör sig mellan konservativa och socialistiska ideologin i viss grad.

Tabell 3. denna tabell förklarar partiernas respektive syn på olika demissioner i Ball & Dagger teori om ideologi

	<i>socialism</i>	<i>Liberalism</i>	<i>Konservatism</i>	<i>nationalism</i>
<i>Förklaring</i>	KDP PUK			KDP
<i>Värdering</i>	KDP PUK			
<i>Identifikation</i>	KDP PUK		KDP	
<i>Program</i>	KDP PUK			KDP
<i>Människas natur</i>	KDP PUK			
<i>Frihets syn</i>	KDP PUK		KDP	

Kommentar: denna tabell ger en resultat som har kommit åt i undersökningen omlopp. Dessa två politiska partier har jag kunnat placera under det ideologiska ramverket utifrån deras svar till den formulerade frågan. Både KDP och PUK har socialismen som ideologigrund. Enda skillnaden är att KDP kan röra sig till den konservativa ideologin i den grad att dem har samma syn på styrelse skicket i samhället.

Tabell 4. denna tabell förklara partiernas ideologier.

	<i>Socialism</i>	<i>Liberalism</i>	<i>Konservatism</i>	<i>Nationalism</i>
<i>KDP</i>	X		x	x
<i>PUK</i>	X			

Kommentar: i tabellen kan man se två olika typer av kryss. Det stora krysset (X) förklara starka band mellan Partien och den ideologin som den tillhör. Medan den mindre variant av kryssen (x) förklara sambandet mellan Partien och den ideologi som tillhör till den på ett mindre sätt. Det vill säga med den ideologin som kryssen ligger under förklara sig partiet ifrån men med ett mindre samhörighet.

6. Slutsatser och diskussion.

Slutsatser som kan dras av denna undersökning är att dessa två politiska partier kan förklaras utifrån dem ideologier som användes i studien. Dessa partier kunde förklaras utifrån den Socialistiska definition av hur samhällets uppbyggnad kan förklaras utifrån människors agerande. Socialismen antyder att människan är av naturen likvärdiga, jämlika oavsett kön, etnicitet, religion. Alla människor är kapabla att lära sig ny kunskap i livet. Det finns inte endast en individ, utan det är många. Därifrån måste vi kunna reflektera över hur vi kan få ett bra samhällsskick. Genom att samarbeta kan vi åstadkomma det bästa i livet för oss och även säkra en bra miljö för våra barn där dem är framtidens hopp enligt dessa två partiers uttalande.

Den viktiga slutsatsen som kan dras fram är att dessa två politiska partiers konflikter, krig, flyktings orsakande var inte deras ideologiska skillnad. Det var inte ett ideologiskt krig. Förklaringen till konflikterna måste komma från någon annanstans, möjligtvis från de olika intressen som skilda aktörer (individer) i partierna har. Att intressena fick dessa politiska partier att motstå varandra så hård att tusen tals människor mördades. Tusentals individer fick fly på grund av oroligheterna, fly till andra länder som många av oss invandrare som bor här i Sverige. Det var intressena som låg bakom allt tortyr, och fängslande av hundratals människor som orsak många av dem kommer att vara handikappade resten av livet på grund av partiernas intressen.

Men för att inte glömma, mycket har ändrats sen dess. Den irakiska regimen (Baath regimen) kollapsades 2005. Friheten är mer nära tillhands nu än det var då, dessa politiska partier vet att dem har ögonen på sig från omvärlden. Dem kan inte handla utifrån sina egna intressen längre, men vet dem det själva? En annan fråga som man kan ställa sig är att hur det är i verkligheten? Går dessa två politiska partier utifrån dem ideologierna som åstadkom i undersökningen?

Detta kan vara intressant att göra en undersökning om som fördjupande uppsats ämne i fortsätta studier. Genom att åka till landet för att kunna dra en slutsats på det man funderar över. Genom att göra några intervjuer med dem högt uppsatta politiker. Kunna reflektera över deras svar samt jämföra det med det som sker i verkligheten och det som finns i deras politiska partiprogram. Att göra en empirisk undersökning, där granskaren är med hela tiden för att uppleva verkligheten med sina egna vetenskapliga glasögon.

Samtidig så kan man verkligen sitta med studien och även jämföra den med socialdemokraternas syn på dem olika dimensioner som Terence Ball & Richard Dagger målar upp i sin bok om ideologier. Idag vet vi att socialdemokraterna har förflyttat sig från sin ideologiska grundposition. Dem har mer och mer kommit till mitten av blocken såsom moderaterna har kommit till mitten. Det kan vara intressant att göra en studie om dessa fyra politiska partier och jämföra deras senaste politiskaprogram med varandra. Kan det finnas ett samband mellan dem? Detta som sagt är en intressant fråga som kan vara en tanke inför kommande studier.

Källförteckning.

Litteratur.

- Ball, Terence & Dagger, Richard. (2009). *Political ideologies and the democratic ideal*. 7. ed. New York: Pearson/Longman
- Beckman, Ludvig (2005). *Grundbok i idéanalys: det kritiska studiet av politiska texter och idéer*. Stockholm: Santérus
- Denk, Thomas (2002). *Komparativ metod: förståelse genom jämförelse*. Lund: Studentlitteratur
- Esaiasson, Peter & Gilljam, Mikael & Oscarsson, Henrik & Wängnerud, Lena (2007). *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Stockholm: Nordstedts Juridik
- Färm, Göran (2007). *Politiska ideologier: en liten bok om stora idéer*. Stockholm: Bilda
- Göran Bergström & Kristina Boréus (2005) *textens mening och makt. Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. Studentlitteratur: 2:a uppl.
- Karlsson, Ingmar (2008). *Kurdistan: landet som icke är*. Stockholm: Wahlström & Widstrand
- Ljunggren, Stig-Björn (2008). *Ideologier*. 3., rev. uppl. Stockholm: Hjalmarson & Högberg
- Hettne, Björn, Sörlin, Sverker & Østergård, Uffe (1998). *Den globala nationalismen: nationalstatens historia och framtid*. 1. uppl. Stockholm: SNS (Studieförb. Näringsliv och samhälle)
- Kedourie, Elie (1995). *Nationalismen: [en studie av nationalismen som ideologi]*. 1. uppl. Stockholm: SNS (Studieförb. Näringsliv och samhälle)
- McDowall, David (2004). *A modern history of the Kurds*. 3rd. rev. ed. London: I. B. Tauris
- Tansey, Stephen D. (2000). *Politics: the basics*. 2. ed. London: Routledge
- Vincent, Andrew (2010). *Modern political ideologies*. 3. ed. Oxford: Wiley-Blackwell

Elektroniska källor.

http://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Politics&oldid=287509409#Left-right_politics

<http://www.epic-usa.org/node/5578>

<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:hh:diva-5592>

Partiprogram

KDP partiprogram från (2011)

PUK partiprogram från (2010)